Ffurflen Flynyddol Byrddau Draenio Mewnol yng Nghymru ar gyfer y Flwyddyn a Ddaeth i Ben 31 Mawrth 2025

Datganiadau cyfrifyddu 2024-25 ar gyfer:

Enw'r corff: DDOSBARTH DRAENIO MEWNOL DYSYNNI

	Y flwyddyn a ddaeth i ben		Nodiadau a chanllawiau i'r sawl sy'n llunio'r cyfrifon
	31 Mawrth 2024 (£)	31 Mawrth 2025 (£)	Dylech dalgrynnu'r holl ffigyrau i'r £ agosaf. Peidiwch â gadael unrhyw flychau yn wag gan gofnodi balansau o £0 neu ddim. Rhaid i bob ffigwr fod yn gyson â'r cofnodion ariannol sylfaenol ar gyfer y flwyddyn berthnasol.
Datganiad o incwm a gwariant/derbyniadau a thaliadau			
1. Balansau a ddygwyd ymlaen	2,524	-6,744	Cyfanswm y balansau a'r cronfeydd wrth gefn ar ddechrau'r flwyddyn fel y'u cofnodwyd yn y cofnodion ariannol. Rhaid iddo fod yn gyson â llinell 7 y flwyddyn flaenorol.
2. (+) Ardrethi ac ardollau arbennig	36,098	36,832	Cyfanswm y derbyniadau neu incwm yn y flwyddyn o ardrethi uniongyrchol ar dirfeddianwyr ac ardollau arbennig ar awdurdodau lleol.
3. (+) Yr holl incwm arall	0	0	Cyfanswm derbyniadau neu incwm fel y'u cofnodwyd yn y llyfr arian parod namyn yr ardrethi ac ardollau arbennig (llinell 2) gan gynnwys cyfraniadau gan AA.
4. (-) Cyrsiau dŵr a gorsafoedd pwmpio	41,559	28,096	Cyfanswm taliadau neu wariant gan gynnwys gwariant cyfalaf a chostau cyflogaeth ar adeiladu a chynnal a chadw cyrsiau dŵr a gorsafoedd pwmpio.
5. (-) Llog ar fenthyciadau/ ad-daliadau cyfalaf	0	0	Cyfanswm gwariant neu daliadau cyfalaf a llog a wnaed yn ystod y flwyddyn ar fenthyciadau'r Bwrdd (os o gwbl).
6. (-) Cyfanswm taliadau eraill	3,807	3,807	Cyfanswm taliadau neu wariant fel y'u cofnodwyd yn y llyfr arian parod namyn cyrsiau dŵr a gorsafoedd pwmpio (llinell 4) a llog ar fenthyciadau/ ad-daliadau cyfalaf (llinell 5) gan gynnwys cyfraniadau i AA.
7. (=) Balansau a gariwyd ymlaen	-6,744	-1,815	Cyfanswm y balansau a'r cronfeydd wrth gefn ar ddiwedd y flwyddyn. Rhaid iddo fod yn hafal i (1+2+3) – (4+5+6).
Datganiad o falansau			
8. (+) Dyledwyr a balansau stoc	3,677	4,581	**Cyfrifon incwm a gwariant yn unig:** Nodwch werth yr arian sy'n ddyledus i'r Bwrdd a balansau stoc a ddelir ar ddiwedd y flwyddyn.
9. (+)Cyfanswm arian parod a buddsoddiadau	0	0	**Pob cyfrif:** Swm yr holl gyfrifon banc cyfredol a chadw, daliadau ariannol a buddsoddiadau a ddelir ar 31 Mawrth. Rhaid i hyn fod yn gyson â balans cysoni'r llyfr arian parod yn unol â'r cysoniad banc.
10. (-) Credydwyr	10,421	6,396	**Cyfrifon incwm a gwariant yn unig:** Nodwch werth yr arian sy'n ddyledus gan y Bwrdd (heblaw costau benthyg) ar ddiwedd y flwyddyn.
11. (=) Balansau a gariwyd ymlaen	-6,744	-1,815	**Dylai cyfanswm y balansau fod yn hafal i Linell 7 uchod:** Nodwch gyfanswm (8+9-10).
12. Cyfanswm asedau sefydlog ac asedau hirdymor	0	0	Gwerth gwreiddiol y gofrestr asedau a buddsoddiadau pob ased sefydlog a berchnogir gan y Bwrdd ynghyd ag unrhyw asedau hirdymor eraill – e.e. benthyciadau i drydydd partïon, buddsoddiadau eraill i'w dal am y tymor hir, h.y. mwy na 12 mis.

Datganiad Llywodraethu Blynyddol

Rydym yn cydnabod, fel aelodau o'r Bwrdd, ein cyfrifoldeb am sicrhau bod system rheolaeth fewnol gadarn ar waith, gan gynnwys paratoi'r datganiadau cyfrifyddu. Rydym yn cadarnhau, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, o ran y datganiadau cyfrifyddu ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025, ein bod wedi gwneud y canlynol:

	Cytunwyd?		Mae 'DO' yn golygu bod y Bwrdd wedi gwneud y canlynol	Cyf y Canllaw i Ymarferwyr
	Do	Naddo*		
1. Rhoi trefniadau ar waith ar gyfer: • rheolaeth ariannol effeithiol yn ystod y flwyddyn; a • pharatoi a chymeradwyo'r datganiadau cyfrifyddu.	◉	○	Pennu ei gyllideb a rheoli ei arian yn briodol a pharatoi a chymeradwyo ei ddatganiadau cyfrifyddu fel a ragnodir gan y gyfraith.	6, 12
2. Cynnal system rheolaeth fewnol ddigonol, gan gynnwys mesurau a gynlluniwyd i atal a chanfod twyll a llygredigaeth, ac adolygu ei heffeithiolrwydd.	◉	○	Gwneud trefniadau priodol a derbyn cyfrifoldeb am warchod yr arian cyhoeddus a'r adnoddau dan ei reolaeth.	6, 7
3. Cymryd yr holl gamau rhesymol i roi sicrwydd i ni'n hunain nad oes unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio gwirioneddol na phosibl â chyfreithiau, rheoliadau na chodau ymarfer a allai gael effaith ariannol sylweddol ar allu'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor i gynnal ei fusnes neu ar ei sefyllfa ariannol.	◉	○	Ond wedi gwneud pethau y mae ganddo'r pŵer cyfreithiol i'w gwneud ac wedi cydymffurfio â chodau ymarfer a safonau wrth wneud hynny.	6
4. Darparu cyfle priodol i etholwyr arfer eu hawliau yn unol â gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.	◉	○	Rhoi'r cyfle i bob unigolyn â buddiant archwilio cyfrifon y corff yn unol â'r hyn a nodir yn yr hysbysiad o'r archwiliad.	6, 23
5. Cynnal asesiad o'r risgiau sy'n wynebu'r Bwrdd ac wedi cymryd camau priodol i reoli'r risgiau hynny, gan gynnwys cyflwyno rheolaethau mewnol a/neu yswiriant allanol lle y bo angen.	◉	○	Ystyried y risgiau ariannol a'r risgiau eraill a wynebir ganddo wrth weithredu'r corff ac ymdrin â hwy'n briodol.	6, 9
6. Cynnal system archwilio mewnol ddigonol ac effeithiol ar gyfer y cofnodion cyfrifyddu a'r systemau rheoli drwy gydol y flwyddyn ac wedi cael adroddiad gan yr archwilydd mewnol.	◉	○	Trefnu i unigolyn cymwys, yn annibynnol ar y rheolaethau a'r gweithdrefnau ariannol, roi barn wrthrychol ar ba un a yw'r rhain yn diwallu anghenion y corff.	6, 8
7. Ystyried a oes unrhyw ymgyfreithiad, rhwymedigaethau neu ymrwymiadau, digwyddiadau neu drafodion, a ddigwyddodd naill ai yn ystod y flwyddyn neu ar ôl i'r flwyddyn ddod i ben, yn cael effaith ariannol ar y Bwrdd a, lle y bo'n briodol, wedi eu cynnwys yn y datganiadau cyfrifyddu.	◉	○	Datgelu popeth y dylai fod wedi ei ddatgelu am ei fusnes yn ystod y flwyddyn gan gynnwys digwyddiadau a ddigwyddodd ar ôl i'r flwyddyn ddod i ben os ydynt yn berthnasol.	6
8. Cymryd camau priodol i fynd i'r afael â phob mater a godwyd mewn adroddiadau blaenorol gan archwilwyr mewnol ac allanol.	◉	○	Ystyried a chymryd camau priodol i fynd i'r afael â phroblemau/gwendidau a ddygwyd i'w sylw gan archwilwyr mewnol ac allanol.	6, 8, 23

* Ar ddalen ar wahân, rhowch esboniadau i'r archwilydd allanol ar gyfer pob ymateb 'naddo' a roddwyd; a disgrifiwch pa gamau gweithredu sy'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â'r gwendidau a nodwyd.

Nodiadau datgelu ychwanegol*

Darperir yr wybodaeth ganlynol i gynorthwyo'r darllenydd i ddeall y datganiadau cyfrifyddu a/neu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol
1.
2.
3.

* Dylid cynnwys yma unrhyw ddatgeliadau ychwanegol sy'n angenrheidiol yn nhyb y Bwrdd i gynorthwyo'r darllenydd i ddeall y datganiadau cyfrifyddu a/neu'r datganiad llywodraethu blynyddol. Cwblhau

Cymeradwyaeth ac ardystiad y Bwrdd

Y Bwrdd sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau cyfrifyddu a'r datganiad llywodraethu blynyddol yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (y Ddeddf) a Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.

Ardystiad gan y Swyddog Cyllid Cyfrifol	**Cymeradwyaeth gan y Bwrdd**
Ardystiaf fod y datganiadau cyfrifyddu yn y Ffurflen Flynyddol hon yn rhoi darlun teg o sefyllfa ariannol y Bwrdd, a'i incwm a'i wariant, neu'n cyflwyno'r derbyniadau a'r taliadau'n briodol, yn ôl y digwydd, ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025.	Cadarnhaf fod y datganiadau cyfrifyddu hyn a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi eu cymeradwyo gan y Bwrdd o dan gyfeirnod cofnod: **Cyfeirnod cofnod:** Cytunodd y Bwrdd ym mis Ionawr y gallai Rachael Cunningham gymeradwyo ar ran y Bwrdd.
Llofnod y Swyddog Cyllid Cyfrifol: 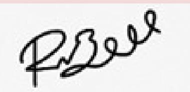	**Llofnod Cadeirydd y cyfarfod:** 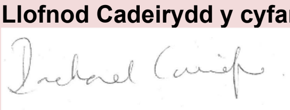
Enw: Robert Bell	**Enw:** Rachael Cunningham
Dyddiad: 14/05/2025	**Dyddiad:** 16/05/2025

Adroddiad archwilio mewnol Blynyddol ar gyfer:

Enw'r corff:	DDOSBARTH DRAENIO MEWNOL DYSYNNI

Mae archwiliad mewnol y Bwrdd, gan weithredu'n annibynnol ac ar sail asesiad o risg, wedi cynnwys cynnal asesiad dewisol o gydymffurfiaeth â'r gweithdrefnau a'r rheolaethau perthnasol y disgwylir iddynt fod ar waith yn ystod y flwyddyn ariannol sy'n dod i ben 31 Mawrth 2025.

Cynhaliwyd yr archwiliad mewnol yn unol ag anghenion y Bwrdd a'r gwaith a drefnwyd. Ar sail y canfyddiadau yn y meysydd a archwiliwyd, ceir crynodeb o gasgliadau'r archwiliad mewnol yn y tabl hwn. Nodir isod amcanion rheolaeth fewnol a chasgliadau'r archwiliad mewnol ar ôl ystyried a oedd yr amcanion canlynol o ran rheolaeth, ym mhob ffordd bwysig, yn cael eu bodloni drwy gydol y flwyddyn ariannol i safon sy'n ddigonol i ddiwallu anghenion y Bwrdd.

	Cytunwyd?				Amlinelliad o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (DS nid oes angen hyn os cyflwynwyd adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Do	**Naddo***	**Amh.**	**Heb ei gynnwys ****	
1. Mae'r llyfrau cyfrifon priodol wedi'u cadw'n briodol drwy gydol y flwyddyn.	◉	○	○	○	Wedi'i gynnal yn unol â'r cylch gorchwyl y cytunwyd arno ar gyfer yr Adolygiad Blynyddol o Archwilio Mewnol ar gyfer Ardaloedd Draenio Mewnol (ADMau).
2. Bodlonwyd rheoliadau ariannol, ategwyd taliadau gan anfonebau, cymeradwywyd gwariant a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	◉	○	○	○	Fel yr uchod.
3. Asesodd y corff y risgiau sylweddol i gyflawni ei amcanion ac adolygodd ddigonolrwydd y trefniadau ar gyfer eu rheoli.	○	◉	○	○	Bydd gwaith dilynol ar Gamau Gweithredu yn erbyn yr argymhelliad yn cael ei olrhain drwy ARAC hyd at ei gwblhau.
4. Deilliodd y gofyniad blynyddol am braesept/ardoll/adnoddau o broses gyllidebu ddigonol, cafodd cynnydd yn erbyn y gyllideb ei fonitro'n rheolaidd, ac roedd y cronfeydd wrth gefn yn briodol.	◉	○	○	○	Wedi'i gynnal yn unol â'r cylch gorchwyl y cytunwyd arno ar gyfer yr Adolygiad Blynyddol o Archwilio Mewnol ar gyfer Ardaloedd Draenio Mewnol (ADMau).
5. Cafodd yr incwm disgwyliedig ei dderbyn yn llawn, ar sail prisiau cywir, ei gofnodi'n briodol a'i fancio'n brydlon, a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	◉	○	○	○	Fel yr uchod.
6. Ategwyd taliadau arian mân yn briodol gan dderbynebau, cymeradwywyd gwariant a rhoddwyd cyfrif priodol am TAW.	○	○	◉	○	Ni wnaed unrhyw daliadau ag arian mân.
7. Talwyd cyflogau i gyflogeion a lwfansau i aelodau yn unol â chymeradwyaethau a gofnodwyd, a chymhwyswyd gofynion TWE ac Yswiriant Gwladol yn briodol.	◉	○	○	○	Wedi'i gynnal yn unol â'r cylch gorchwyl y cytunwyd arno ar gyfer yr Adolygiad Blynyddol o Archwilio Mewnol ar gyfer Ardaloedd Draenio Mewnol (ADMau).
8. Roedd y cofrestrau asedau a buddsoddiadau yn gyflawn, yn gywir, ac yn cael eu cynnal yn briodol.	◉	○	○	○	Fel yr uchod.

	Cytunwyd?				Amlinelliad o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (DS nid oes angen hyn os cyflwynwyd adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Do	**Naddo***	**Amh.**	**Heb ei gynnwys ****	
9. Cafodd cysoniadau cyfrifon banc cyfnodol ac ar ddiwedd y flwyddyn eu cynnal yn briodol.	●	○	○	○	Fel yr uchod.
10. Cafodd datganiadau cyfrifyddu a baratowyd yn ystod y flwyddyn eu paratoi ar y sail cyfrifyddu gywir (derbyniadau a thaliadau/incwm a gwariant), roeddent yn gyson â'r llyfr arian parod, wedi'u hategu gan drywydd archwilio digonol o gofnodion sylfaenol, a, lle y bo'n briodol, cafodd dyledwyr a chredydwyr eu cofnodi'n briodol.	●	○	○	○	Fel yr uchod.

Roedd rheolaethau digonol yn bodoli ar gyfer unrhyw feysydd risg a nodwyd gan y Bwrdd (rhestrwch unrhyw feysydd risg eraill isod neu ar dudalennau ar wahân os oes angen):					
	Cytunwyd?				**Amlinelliad o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (DS nid oes angen hyn os cyflwynwyd adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)**
	Do	**Naddo***	**Amh.**	**Heb ei gynnwys****	
11. Os nad yw Rheoli Risg ar gyfer ADM yn effeithiol, er mwyn gallu uwchgyfeirio risgiau a goruchwylio'r gwaith o'u rheoli, yna mae risg y gallent ddod yn broblemau gwirioneddol.	○	●	○	○	Dylid nodi a rheoli risgiau ADM yn unol â Fframwaith Rheoli Risg CNC a sicrhau bod goruchwyliaeth effeithiol o'r gwaith o'u rheoli. Bydd gwaith dilynol ar Gamau Gweithredu yn erbyn yr argymhelliad yn cael ei olrhain drwy ARAC hyd at ei gwblhau.

* Os atebwyd 'naddo', nodwch y goblygiadau a'r camau sy'n cael eu cymryd i fynd i'r afael ag unrhyw wendid rheoli a nodwyd (ychwanegwch dudalennau ar wahân os oes angen).

** Os atebwyd 'heb ei gynnwys', nodwch pryd y gwnaethpwyd y gwaith archwilio mewnol mwyaf diweddar yn y maes hwn a phryd y bwriedir ei wneud nesaf, neu os nad oes angen ei gynnwys, rhaid i'r archwilydd mewnol esbonio pam nad oes angen hynny.

Cadarnhau archwiliad mewnol

Yr wyf fi/Yr ydym ni yn cadarnhau nad wyf i/ydym ni, fel archwilydd mewnol y Bwrdd, wedi ymgymryd â swyddogaeth reoli na gweinyddol o fewn y corff (gan gynnwys paratoi'r cyfrifon) nac fel aelod o'r corff yn ystod y blynyddoedd ariannol 2023-24 a 2024-25. Cadarnhaf hefyd na fu unrhyw achos o wrthdaro buddiannau ynghylch fy mhenodiad.

Enw'r unigolyn a gynhaliodd yr archwiliad mewnol: Jacqui Kedward, Pennaeth Archwilio Mewnol
Llofnod yr unigolyn a gynhaliodd yr archwiliad mewnol: 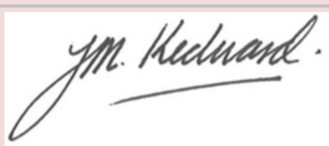
Dyddiad: 31 mis Gorffennaf 2025